

2. COHESIÓ, COHERÈNCIA I ADEQUACIÓ

2.1. COHESIÓ TEXTUAL

La cohesió textual és la propietat segons la qual les diferents parts d'un text estan ben travades per mitjà de mecanismes sintàctics. De la mateixa manera que un conjunt de perles necessita un fil interior que les uneixi i les converteixi en collaret, un conjunt de paraules necessita elements que el cohesionin i el converteixin en text.

Aquests elements cohesionadors són la puntuació, els connectors i marcadors textuais, les conjuncions, els pronoms, els determinants, etc. Un d'aquests elements és l'anàfora (repetició sistemàtica d'un element al llarg del discurs). L'anàfora cohesionava però fa feixuga la lectura, llavors hem de recórrer a altres recursos que mantinguin la cohesió del text sense fer-lo pesat. Per exemple, si descrivim un personatge no repetirem constantment el seu nom sinó que podem substituir-lo per pronoms o sinònims. Un altre exemple seria el text següent; el primer repeteix molt elements i el segon s'ha procurat agilitzar-lo tot mantenint la cohesió.

ORIGINAL	REVISAT
...van necessitar l'ajut d'una quarta persona. <i>Aquesta quarta persona</i> havia de ser un editor. <i>La persona escollida, una amiga</i> , va ser Pilar Rahola, directora literària de Pòrtic, que s'hi va avenir generosament. I va consistir en el següent. <i>Pilar Rahola</i> va trucar...	...van necessitar l'ajut d'una quarta persona, que havia de ser un editor. <i>Escolliren</i> una amiga, Pilar Rahola, directora de Pòrtic, que s'hi va avenir generosament. I va consistir en el següent. <i>L'amiga</i> va trucar...

La puntuació és un element fonamental que permet la coherència en un text. La seva funció és estructurar les parts d'un text; delimitant paràgrafs, frases, relacions de subordinació. La puntuació condiona el significat del text; un bon ús de la puntuació permet que el lector sàpiga distingir una idea important d'un detall etc. Els signes de puntuació més utilitzats són el punt i la coma que també són els signes de puntuació més difícils. Tot seguit veurem en quins casos cal utilitzar-los:

EL PUNT

Punt final	Final d'un text
Punt i a part	Final d'un paràgraf
Punt i seguit	Final d'una oració que ha inicial amb majúscula

LA COMA

Coma sola	Separa idees i conceptes <ul style="list-style-type: none">• enumeracions (<i>vull plàtans, pomes, taronges i llimones</i>)• omissió del verb (<i>Senyora,</i>)• fórmules: (<i>Senyora,</i>)• datació: (<i>Vic, 1 de gener...</i>)
Parella de comes (text entre comes)	Introdueix incisos <ul style="list-style-type: none">• aposicions (<i>En Joan, d'edat avançada, va...</i>)

	<ul style="list-style-type: none"> • canvis d'ordre • subordinades (<i>La Maria, mentre estudiava, va treballar de valent</i>) • marcadors textuais (<i>En conclusió, el resultat...</i>)
--	--

Cal buscar la cohesió del text, és a dir, constatar que cada frase s'adequa a la interpretació de la resta d'oracions prèvies del discurs. Per tant, cal comprovar el següent:

- Que el pas d'un paràgraf a un altre respon a una evolució en el discurs.
- Que els connectors utilitzats serveixen com a senyals dels elements lingüístics.
- Que els signes de puntuació organitzen i equilibren el text.
- Que no hi ha incorreccions ortogràfiques, sintàctiques o lèxiques (a banda de les gramàtiques clàssiques, els correctors informàtics poden ser molt útils).
- Que les convencions s'han utilitzat de manera coherent.

2.2. COHERÈNCIA TEXTUAL

La coherència textual és la propietat que dona unitat de significació al text. Un text coherent presenta un tema central, que constitueix el fil conductor de tot el text, la informació necessària per a entendre'l, i una ordenació precisa. Un text coherent tindrà una unitat de registre, de to i d'estil. Per comprovar la coherència d'un text, cal revisar-lo, buscar problemes en l'estructuració de les idees i cal comprovar el següent:

- Que el text presenta un sentit global, d'acord amb la intenció inicial.
- Que hi ha continuïtat entre les idees exposades, sense desequilibris ni contrasentits.
- Que cap concepte queda ambigu.
- Que les idees s'han ordenat tenint present què sap i què no sap el destinatari del text i les seves possibles reaccions.

2.3. ADEQUACIÓ TEXTUAL

L'adequació textual és la propietat que procura un ús correcte del grau de formalitat del llenguatge. A ningú se li acudiria anar a un casament vestit amb xandall, no és un vestit adequat per a l'ocasió. En l'ús del llenguatge també cal tenir en compte el context; la situació comunicativa, el receptor, la finalitat de la comunicació, el missatge etc. No tractem de vostè el nostre germà ni tractem de tu una persona de vuitanta anys que no coneixem.

Els límits entre els registres formals i els informals són confusos; entem per registres formals el registre científic-literari i el registre estàndard, els registres informals serien el registre col·loquial i el registre vulgar. Tothom distingeix el registre vulgar i el científic-literari però de vegades el límit entre el registre estàndard i el registre col·loquial no és el mateix per a tothom. Teòricament els mitjans de comunicació haurien d'utilitzar un registre estàndard i, en canvi, entre amics i familiars s'utilitzaria un registre col·loquial. A la pràctica podem observar que molts periodistes utilitzen un registre més informal que el registre que utilitzen alguns amics o familiars. En definitiva hem de tenir en compte que el llenguatge formal seria més controlat i cuidat; el que aprenem a l'escola, als llibres, conferències, discursos etc. i el llenguatge informal seria més espontani, propi de la llengua parlada.

